

USTANOVNO ZASEDANJE GLAVNEGA SVETA ZDRUŽENE SKGZ

Združena zveza se bo še bolj učinkovito borila za vsestranske interese vseh zamejskih Slovencev

Odposlanci na zasedanju glavnega sveta združene SKGZ

V Gregorčičevi dvorani v Ul. Roma je bilo v nedeljo dopoldne pod predsedstvom najstarejšega člana dr. Ferluga ustanovno zasedanje glavnega sveta združene Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki bo enotno delovala na celotnem ozemlju Italije, ki je naseljeno s Slovenci. Na tem zasedanju glavnega sveta SKGZ so bili prisotni številni vidni predstavniki slovenskega javnega življenja iz Trsta, Gorice in Beneške Slovenije. Počel je dr. Jože Dekleva in njegovo poročilo zaradi pomembnosti objavljamo skoro v celoti:

Izredna odbora Slovenske gospodarsko-kulturne zveze v Trstu in Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Gorici sta sklenila že pred dobrim letom, da se združita v enotno zvezo. Z izvedbo sklepa se je odlašalo do sedaj, ker smo živo upali, da se bodo odnosi med različnimi prostovoljnimi zvezami v Trstu in zlasti s Slovensko-hrvaško ljudsko prosveto tako razvili, da bi nova osrednja organizacija, ki jo danes ustanovljamo, lahko zajela skoraj vse kulturno-prosvetne in gospodarske ustanove ter društva, ki razvijajo svojo dejavnost med tržaškimi Slovenci. Ta namen so se vodili razpravi s predstavniki Slovensko-hrvaške ljudske prosvete, ki do danes niso dali zaletnih uspehov predvsem zaradi političnega položaja, ki obstaja na Tržaškem. Vprašanje organizacije, ki naj bi bila izraz kulturnih, narodnostnih in gospodarskih potreb in zahtev slovenske narodne manjšine, je ostalo za sedaj odprto, čeravno je med tržaškimi Slovenci moč-

meznikov. Posledica tega je, da nekatera društva žitostarijo ali celo spijo. Tako škodljivo stanje bo trajalo, dokler ne bomo odpravili motenj, ki jih povzroča nakazna razcepjenost in zavrnili pronicanja kvarnega in razdirajočega strankarsko-političnega vpliva na kulturno-prosvetnem področju. Zato, komur je resnično pri srcu rast naše kulture in napredek našega gospodarstva, bi moral o tem razmišljati in storiti vse, kar je potrebno, da se omogoči združitev vseh naših sil za nacionalno, samostojno obrambo naše skupnosti.

Iz te objavljenega seznama članic je razvidno, da je bilo na zadnji glavni seji pravilno poudarjeno, da je v tržaški zvezi vključeno vse, kar po številu in svoji tvornosti na kulturno-prosvetnem in gospodarskem področju za tržaške Slovence nekaj pomeni. Ta trditve je še bolj upravičena za Gorico in Beneško Slovenijo, ki se prične temo poretujeta s tržaškimi Slovenci.

Po današnji fuziji bo nova zveza raztegnila svoje delovanje na vse ozemlje v Italiji, ki je naseljeno s Slovenci, to je na Tržaško, Gorško, Beneško Slovenijo in Kanalsko dolino na teritoriji, ki je

upravno razdeljen na tri pokrajine in ki bo v bodoče sestavni del samoupravne dežele Furlanije-Juljske krajine, s katero se bomo morali v kratkem pravi temeljito ukvarjati, da zagotovimo v posebnem deležnem statusu pravice, ki nam pripadajo.

Z vrhovno organizacijo naše skupnosti bo omogočeno, da se narodna manjšinska problematika vodi in rešuje z enotnostjo pogledov na vsa vprašanja, ki so v ostalem povsem ista, če ne enaka, s katerimi se soočajo tržaški Slovencev, ki zaradi razmer, v katerih so živeli v zadnjem stoletju, niso mogli slediti kulturnemu, političnemu in socialnemu razvoju ostalih Slovencev. Ali je res naša usoda slična ali enaka, kakor trdim? Mislim, da smo si edini v tem, da smo si Slovenci, ne glede na teritorij, na katerem prebivamo, neposredni enakim krivcem in diskriminacijam, čeprav smo doživeli največjo kalvarijo pod fašizmom, s katerim smo vodili hudo in odločno borbo od njegovega usodnega nastanka do sramotnega konca. V skupno fronto nas sili tudi težko življenje, ki nam ga dnevno zagrebuje italijanski fašizem.

zem, ki je v teh etnično mešanih krajih trdošir in brezkompromisen. Skupna nam je borba za svobodno rabo svoje materinske in javnih uradih in na sodiščih ter za druge narodnostne pravice. Skupno se bomo za enakopravnost našega človeka na vseh področjih javnega življenja in še posebej za njegovo nediskriminirano zaposlitev in javnih službah in na javnih delih. Zahtevamo, da se konča diskriminacija na škodo naših ljudi, naših kulturno-prosvetnih in gospodarskih ustanov ter društven in da se končno zakonito in sistemizirano naše šole in uradi vprašanje učnega, upravnega in pomožnega osebja, kakor nam pripada in kakor je bilo že večkrat obljubljeno na pristojnih mestih. Vprašam se, kje bi bilo mogoče to, da niso sistemizirane naše šole po toliko letih obstoja in da neko osebje ves čas živi iz dneva v dan, kar ima vsestransko škodljive posledice za razvoj našega šolstva. Ta vprašanja in niz drugih problemov nas družijo, kakor nas družijo enake zahteve, ki so bile v Trstu kot v Gorici ponovno prikazane državnim in drugim javnim organom. Pri tem ne smemo še prezehteti, da so tako naše pravice kakor tudi tem ustrezne zahteve zasidrane v istih zakonih in predpisih v republiški ustavi, ki je, če ne izraz, vsaj močan odraz borbe italijanskega ljudstva in našega človeka proti fašizmu za demokracijo in socialne pravice.

Morda mi bo kdo oporekal, da smo tržaški Slovenci na boljšem, v kolikor so naše pravice formulirane tudi v londonskem sporazumu. To je res. Toda po mojem mnenju so v tem mednarodnem dogovoru našteje pravice le prava oseba do podrobnosti razvitega in logično izvedenega načela, ki ga vsebuje 6. člen republiške ustave o zaščiti etničnih manjšin. Po mojem mnenju italijanska vlada ni priznala tržaškimi Slovencev vedno pravic kot jih priznava ustava vsem pripadnikom manjšin. Pa ne glede na to mora vsa naša narodna manjšina uživati enake pravice, ji mora biti zamenjen poleg enakopravnosti še kulturni razvoj, gospodarski napredek in nacionalni obstanek. V tem je duh ustave in demokracije, na katere načela se vsi sklicujemo.

Upoštevanje ugovorov, teorija, ki je daleč od dnevnih praks in trdih vsakodnevnih izkušenj, ker so uzakonjene pravice za sedaj le obljube na papirju. Mi se tega zavedamo in prav zato tudi ustanovljamo nov organ, ki naj bo po združitvi vseh naših sil učinkovito sredstvo v borbi za uveljavitev vsega tega, kar nam zakoni priznavajo. V politični situaciji, v kateri ima še vedno pre-

Predsednik dr. Jože Dekleva (Trst), podpredsednika: prof. Nežica Vizintin - Kocijančič (Gorica) in Izidor Predan (Beneška Slovenija), prvi tajnik M. Kosmina (Trst), drugi tajnik V. Nanut (Gorica)

vlaščajoč vpliv krajevni fašizem, ki ne popušta, kakor smo videli tudi ob prihodni polemiki o dvojnosti, bomo kaj težko uspeli, če si ne bomo poiskali zaveznikov v borbi. In ti zavezniki so italijanske demokracije in napredne sile in še posebej socialistične stranke, ki so po svojem programu in načelih dolžne podpreti narodnostno stremeljenje in upravičene zahteve narodnih manjšin.

Z združitvijo zvez, ki je postala neodložljiva, odkar so odpadli razlogi, ki so svojo čas narokovali ustanovitvi dveh ločenih osrednjih organizacij, bo lažje realizirati splošno narodnostno postavljeno in zvezni program, ki je v 2. členu zveznih pravil tako formuliran:

1. združevati na svojem področju slovenske kulturno-prosvetne, gospodarske, telesnovošportne in druge ustanove, ustanovljene v skladu z veljavnimi predpisi. Z imenom ustanove so misljene na združenja zvez ali društev na svobodno, ki delujejo v okviru določenih pravil;

2. vzporejati dejavnost zveznih članov za doseganje njihovih namenov ter jih, v duhu vzajemnosti, podpirati pri reševanju njihovih zadev in pri uresničevanju njihovih namer;

3. boriti se za kulturno in gospodarsko enakopravnost Slovencev;

4. zastopati, braniti in pospeševati skupne kulturne in gospodarske koristi Slovencev;

5. dajati pobude, podpirati, vzporejati pobude članov,

delovati v obrambo in korist in za napredek kulturnega in gospodarskega življenja Slovencev.

Pisan in nepisan program zveze, ki vsebuje narodnostno, kulturno-prosvetno problematiko naše skupnosti kot celote in še posebej naših članic, je življenjski in zelo zahteven. Toda grešili bi, če bi mislili, da zadostujejo organizacijski ukrepi za rešitev problematike, ki stoji pred nami. Po mojem mnenju tudi ni dovolj, da smo si na jasnem, kaj vsebinsko hočemo, kaj hoče in potrebujemo na posameznik in naša skupnost. Potrebno je namreč, da poleg tega nemo, kakšnih oblik in katerih prijemov se moramo poslužiti, da dosežemo to, kar želimo doseči. Tudi to ni še vse, če hočemo uspevati pri delu, ker je vendarle najvažnejši element človek in sicer naš človek, od katerega je pač vse odvisno. Ko o tem govorimo, nastane vrsta vprašanj, na katere danes ne bomo odgovarjali in sicer, če smo vse napravili, da bi odpravili negativne pojave in omejili njihove posledice, če smo pravilno razumeli mladino, ki hoče živeti bolj polno, bogateje in kulturneje, po čemu v skladu z naprednejšimi in sodobnejšimi oblikami življenja. Odpira se istovrstno vprašanje odnosov med narodno skupnostjo. Odgovor na to vprašanje pustimo za drugič. Za danes pristojno vse tiste, ki z nami mislijo in čutijo, ki imajo pred očmi vso stvarnost, v kateri se na-

haja naša skupnost, ki hoče, da živimo in napredujemo, da podpremo naše napore in še posebej napore naših članov, skratka, da se nam pridružijo, ne da bi se jim bilo treba odpovedati svetovnemu nazoru in političnemu prepričanju.

NOVO VODSTVO

Prisotni odposlanci so nato soglasno odobrili pravila in prav tako soglasno izvolili nov izvršni odbor, katerega bodo sestavljali naslednji člani iz Trsta: dr. Jože Dekleva, dr. Karel Ferluga, Dušan Hreščak, Mirko Kosmina, dr. Angel Kukanja, dr. Stanislav Oblak, Feliks Ostrovska, Drago Pahor, inž. Josip Pečenko, Marijan Pertot, Boris Race, Rado Rauber, Aleksander Kokoravec in Mario Ban. Iz Gorice in Beneške Slovenije pa bodo v odboru: Miladin Černe, Zorko Cotar, prof. Nežica Vizintin-Kocijančič, Alojz Komjanc, Viljem Nanut, Izidor Predan, Viktor Vizintin in Vojmir Teddlj.

V nadzornišvo pa so izvolili dr. Lamreta Mermoljo (Gorica), dr. Andreja Budala in dr. Fortunata Mikuletiča (oba iz Trsta). Kot vidimo so člani glavnega sveta izvolili v izvršni odbor osebnosti različnih političnih prepričanj in med njimi tudi člane KP.

Nato je glavni svet odobril načelno programsko resolucijo, katero objavljamo na drugem mestu.

Takoj po zasedanju glavnega sveta se je sestel novizvoljeni izvršni odbor, ki je izvolil predsednika, podpredsednika in tajnika in ki je sklenil, da bo prvo zasedanje že to nedeljo v Trstu ob 9. uri, tako da bo zveza pričela takoj s konkretnim delom za uveljavitev pravic Slovencev na celotnem ozemlju.

Revijo pevskih zborov na Prešernovi proslavi je začel mešani zbor PD «V. Vodnika iz Doline. Sledili so si nato...

mešani zbor PD «Slovenca iz Borštna

tamburaški PD «Vodnika iz Doline

moški pevski zbor PD «Lonjer-Katinarar

barkovljanski mešani pevski zbor

moški pevski zbor «Slovani iz Padric

mešani pevski zbor PD «Igo Grudena iz Nabrežine

zbor PD «Slavko Skamperica od Sv. Ivana in orkester Glasbene Matice

RESOLUCIJA

Člani glavnega sveta Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki združuje kulturne, prosvetne in gospodarske ustanove in društva Slovencev na Tržaškem ozemlju, Gorškem in v Beneški Sloveniji, so na svojem zasedanju 23. marca 1958 v Trstu sklenili soglasno, v opozorilo odgovornim oblastem, v spomin in spodbudo slovenske javnosti

zahtevati:

da se načelo člena 6 ustave italijanske republike o zaščiti jezikovnih manjšin dejansko izvede z ustreznimi zakoni in prihodnji zakonodajni dobi poslanske zbornice in senata;

da se v tem cilju začnejo vendarle izpolnjevati mednarodno sprejete obveze italijanske vlade in s tem italijanskega naroda o priznanju etničnih pravic in enakopravnosti tržaških Slovencev na jezikovnem, kulturnem, gospodarskem in upravnem področju ter na vseh ostalih področjih;

da se splošno sprejeta načela o človeških pravicah ljudi ne glede na narodnost in jezik dejansko in praktično pričnejo izvajati v korist Slovencev tudi na Gorškem in v Beneški Sloveniji in se jim zagotovijo z zakonom zagotovljeni obstoj oziroma ustanovitve šol v materinem jeziku;

da se zajamči uporaba slovensčine v upravi in na sodišču, vzpostavi dejanska enakopravnost Slovencev z drugimi državljani na vseh področjih človeške dejavnosti in etničnega, kulturnega in gospodarskega življenja;

da bodo slovenske prosvetne, kulturne in športne organizacije deležne istega ravnanja kakor druge odgovarjajoče organizacije.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza svečano izjavlja, da se ne bo nehala boriti za uresničitev gornjih načel in že priznanih pravic.

Poziva Slovence ne glede na strankarsko in ideološko politično pripadnost, da se vključijo v to plemenito, človeka in slovenske preteklosti ter prihodnosti vredno borbo, in vsak na svoj način in po svojih močeh v njej prispevajo. Obravnava se na italijansko napredno javnost, da Slovence v tej borbi podpre in jim nudi svojo pomoč za doseg miru in enakopravnosti med narodi in ljudstvi vseh ver, ras in jezikov.

Prav zato sta si danes združujoči se zvezi usvojili načelo, da ob svojem rojstvu, po katerem mora taka organizacija izključiti iz svojega člena vsako strankarsko politično dejavnost in ostati strogo izven strankarsko-političnega vpliva ter na one elemente, ki so nemarno skupni vsem Slovincem, na elemente torej, ki kulturno-prosvetnem področju dajajo pozitiven, skratka pri nas narodnostni oblik, ki je ožgoren.

Na žalost to načelo ni prišlo do sedaj do veljave na razcepjenosti naše kulturno-prosvetne dejavnosti po političnih vidikih in po politični pripadnosti posameznikov. Posledica tega je, da nekatera društva žitostarijo ali celo spijo. Tako škodljivo stanje bo trajalo, dokler ne bomo odpravili motenj, ki jih povzroča nakazna razcepjenost in zavrnili pronicanja kvarnega in razdirajočega strankarsko-političnega vpliva na kulturno-prosvetnem področju. Zato, komur je resnično pri srcu rast naše kulture in napredek našega gospodarstva, bi moral o tem razmišljati in storiti vse, kar je potrebno, da se omogoči združitev vseh naših sil za nacionalno, samostojno obrambo naše skupnosti.

Iz te objavljenega seznama članic je razvidno, da je bilo na zadnji glavni seji pravilno poudarjeno, da je v tržaški zvezi vključeno vse, kar po številu in svoji tvornosti na kulturno-prosvetnem in gospodarskem področju za tržaške Slovence nekaj pomeni. Ta trditve je še bolj upravičena za Gorico in Beneško Slovenijo, ki se prične temo poretujeta s tržaškimi Slovenci.

RESOLUCIJA

Člani glavnega sveta Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki združuje kulturne, prosvetne in gospodarske ustanove in društva Slovencev na Tržaškem ozemlju, Gorškem in v Beneški Sloveniji, so na svojem zasedanju 23. marca 1958 v Trstu sklenili soglasno, v opozorilo odgovornim oblastem, v spomin in spodbudo slovenske javnosti

zahtevati:

da se načelo člena 6 ustave italijanske republike o zaščiti jezikovnih manjšin dejansko izvede z ustreznimi zakoni in prihodnji zakonodajni dobi poslanske zbornice in senata;

da se v tem cilju začnejo vendarle izpolnjevati mednarodno sprejete obveze italijanske vlade in s tem italijanskega naroda o priznanju etničnih pravic in enakopravnosti tržaških Slovencev na jezikovnem, kulturnem, gospodarskem in upravnem področju ter na vseh ostalih področjih;

da se splošno sprejeta načela o človeških pravicah ljudi ne glede na narodnost in jezik dejansko in praktično pričnejo izvajati v korist Slovencev tudi na Gorškem in v Beneški Sloveniji in se jim zagotovijo z zakonom zagotovljeni obstoj oziroma ustanovitve šol v materinem jeziku;

da se zajamči uporaba slovensčine v upravi in na sodišču, vzpostavi dejanska enakopravnost Slovencev z drugimi državljani na vseh področjih človeške dejavnosti in etničnega, kulturnega in gospodarskega življenja;

da bodo slovenske prosvetne, kulturne in športne organizacije deležne istega ravnanja kakor druge odgovarjajoče organizacije.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza svečano izjavlja, da se ne bo nehala boriti za uresničitev gornjih načel in že priznanih pravic.

Poziva Slovence ne glede na strankarsko in ideološko politično pripadnost, da se vključijo v to plemenito, človeka in slovenske preteklosti ter prihodnosti vredno borbo, in vsak na svoj način in po svojih močeh v njej prispevajo. Obravnava se na italijansko napredno javnost, da Slovence v tej borbi podpre in jim nudi svojo pomoč za doseg miru in enakopravnosti med narodi in ljudstvi vseh ver, ras in jezikov.

Prav zato sta si danes združujoči se zvezi usvojili načelo, da ob svojem rojstvu, po katerem mora taka organizacija izključiti iz svojega člena vsako strankarsko politično dejavnost in ostati strogo izven strankarsko-političnega vpliva ter na one elemente, ki so nemarno skupni vsem Slovincem, na elemente torej, ki kulturno-prosvetnem področju dajajo pozitiven, skratka pri nas narodnostni oblik, ki je ožgoren.

Na žalost to načelo ni prišlo do sedaj do veljave na razcepjenosti naše kulturno-prosvetne dejavnosti po političnih vidikih in po politični pripadnosti posameznikov. Posledica tega je, da nekatera društva žitostarijo ali celo spijo. Tako škodljivo stanje bo trajalo, dokler ne bomo odpravili motenj, ki jih povzroča nakazna razcepjenost in zavrnili pronicanja kvarnega in razdirajočega strankarsko-političnega vpliva na kulturno-prosvetnem področju. Zato, komur je resnično pri srcu rast naše kulture in napredek našega gospodarstva, bi moral o tem razmišljati in storiti vse, kar je potrebno, da se omogoči združitev vseh naših sil za nacionalno, samostojno obrambo naše skupnosti.

Iz te objavljenega seznama članic je razvidno, da je bilo na zadnji glavni seji pravilno poudarjeno, da je v tržaški zvezi vključeno vse, kar po številu in svoji tvornosti na kulturno-prosvetnem in gospodarskem področju za tržaške Slovence nekaj pomeni. Ta trditve je še bolj upravičena za Gorico in Beneško Slovenijo, ki se prične temo poretujeta s tržaškimi Slovenci.

V NEDELJO POPOLDNE SO SE NA ODRU ZVRSTILI ZBORI

Prešernove proslave krepijo smisel za kulturne vrednote

«Iz zakladnice Prešernovih poezij smo s pridom zajemali doslej in k tej zakladnici se bomo leto za leto vračali»

Ze tradicionalna Prešernova proslava se je letos nekoliko zakasnila. Vzrok: Slovenska prosvetna zveza in Slovensko-hrvaška ljudska prosveta, ki sta se pred časom vložili prošnjo za Avditorij, nista vse do sedaj dobili dvorane, ker je bila ta vedno zasedena. V nedeljo popoldne pa se je v dvorani Avditorija zbrala množica občinstva, da bi ponovno sledila reviji pevskih zborov, ki so se zvrstili na odru. Po otvoritvi je spregovoril predsednik Slovenske prosvetne zveze prof. Andrej Budal:

Prešernove proslave krepijo med nami smisel za kulturne vrednote, ki nam zmeraj znova kličejo iz Prešernovih poezij. Ko proslavljamo Prešerna, hodimo po njegovih stopinjah. Tudi Prešeren je bil, kakor kažejo njegove spominke pesnitve, vnet častilec zaslužnih in pomenljivih moč.

Njegovemu spominu se je Prešeren oddoljeval na svoj življenjski, pesniški način, kakršnega Slovenci pred njim niso poznali, ker niso imeli tako odličnih pesnikov. Zna se so pesmi v spominu Valentina Vodnika, Andreja Smoleta, Matije Čopa in po svetilo Slavici pri Savici Matiji Copu. Slavi je zaslužen ljubljanskega župana Jan. N. Hradeckega in v posebnem sonetu urednika Kranjske občeline Miha Kustelca. Drugi njega za žaba niso mogli vredno slaviti, ker njihove pesniške zmoglosti niso segale v njegovo višino. Do takega proslavljanja se je po njegovi smrti povzpeli Stritar v pesnitvi Sreča, Poezija in Prešeren, v naši dobi pa Zupanc in Besedi o Prešernu na Prešernovi akademiji društva slovenskih književnikov v Narodnem gledališču v Ljubljani 10. febr. 1926 in na mladinski Prešernovi ukažnici v Narodnem gledališču v Mariboru 7. marca istega leta.

Mnogo tega, kar je Prešeren poudarjal pri drugih velikih močeh, je veljalo takrat in velja tudi danes prav o njem, n. pr. zane besede o prijatelju Smoletu: delovati v obrambo in korist in za napredek kulturnega in gospodarskega življenja Slovencev.

Boljša srca ni imela Ljubljana, kak si za srečo človeštva bil vnet!

Prešernova vniema za srečo človeštva plamti iz preminjenih pesmi, najkrepkeje pa iz njegove Zdravljice: Edinost, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo —

in iz Krsta pri Savici: Po celi zemlji vsem ljudem mir bodi... Ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi.

Pri nas imajo Prešernove proslave prav poseben pomen. Postale so važen kulturni praznik na Tržaškem. Ta dan se v duhu nesmrtnega pevca zbirajo pevci naših zborov z vsega ozemlja, da zatekmujejo v plemenitem prizidevanju, ki naj naši javnosti izpričuje, da živijo tudi med nami skupine v bržni in vztrajni ljubezni do naše besede in do naše pesmi. Ta dan poglablja in širi naše medsebojno poznavanje in zbliznavanje ter nas utrjuje v popolnjenjavnosti naše ljudske kulture.

O Vodniku je pel Prešeren, da se pevec v slavi, ko zgrudi ga smrt, prerodi. Tudi te besede veljajo zanj še bolj kakor za Vodnika. Na vsaki Prešernovi proslavi se ta naš največji pesnik preraja v novi slavi, ki jo ljudstvo bolj in bolj razumeva in se je ves narod množično udeležuje.

Copu je Prešeren zapel: Ti si zaklade duha Krezove bil si nabral. Mi pa čutimo od leta do leta jasneje, da je največ naših duhovnih zakladov zbranih v drobni knjižici z naslovom «Poezije doktorja Franceta Prešerna». Iz te zakladnice smo s pridom zajemali doslej in k tej zakladnici se bomo leto za leto radi vračali tudi poslej.

S takimi čustvi smo se zbrali k današnji proslavi. Slava Prešernu! Nato so se začeli na odru vrstiti zbor za zborom. Kot prvi je nastopil moški pevski zbor prosvetnega društva «Valentin Vodnik» iz Doline, ki je pod vodstvom pevovodje Ignacija Ote zapele slovensko narodno «Luna sije» in «Sino-

č me dekle je vprašalo» Ubalda Vrabca, Dolinčanom so sledili Borštani. Njihov pevski zbor «Slovenec» je zapel «Kadar mlado leto» Janeza Laharnarja in Adamičeve «V gozdu». Zbor je vodil pevovodja Svetko Grgič. Na programu sta bila še pevski zbor PD «Slave» iz Rimanj in pevski zbor PD «Zarja» v svobodbi iz Sempolaja, ki pa zaradi bolezni nekaterih pevcev nista nastopila. Sledil je nato nastop tamburaškega zbora prosvetnega društva «Valentin Vodnika» iz Doline, ki je zapele slovensko narodno iz Doline «Naša družba» in Avsenikovo «Na Roble...». Ta številni tamburaški zbor, ki mnogo obeta, vodi zborovodja Ivan Sancin.

Za mladimi Dolinčani je nastopil moški pevski zbor PD «Lonjer-Katinarar» prav tako z dvema pesmima, in sicer z narodno «Sino» in res lučna noč bila» in Vodpivčevu «Vojaci na potu». Lonjerčani so sledili Barkovljani, ki so zapeli Adamičevo «Luna sije» in Mozartovo «Upavankon». Barkovljanski mešani pevski zbor je vodil pevovodja Rudi Jagodic. Nastopil je nato pevski zbor prosvetnega društva «Slovani» iz Padric, ki je pod vodstvom Svetke Grgiča zapele Pregljevo «Od Cjela do Zaveca» in Venturinijevo pesem «Kam?». Po programu bi moral slediti nastop tamburaškega zbora «Tržaška tamburica» (odsek prosvetnega društva «Rado Pregarica» iz Rojana-Skorckle, ki pa ni nastopil, ker je član tamburaškega zbora nenadno izostal, dočim so bili vsi ostali člani tega pridnega zbora z zborovodjem na čelu pripravljeni. Padričaniom je zato sledil mešani pevski zbor PD «Igo Grudena» iz Nabrežine, ki je pod vodstvom pevovodje Vlada Svare zapele dve Boškaničevi: «Če mi vodiac in «Prišel ljubljani je pod okno».

Za zadnjo točko je na odru nastopil okrepčeni pevski zbor PD «Slavko Skamperica» od Sv. Ivana, ki je ob spremljavi orkestra Glasbene Matice in solistov Elvire Pišanc, Renata Kodermaca in Čuka zapele duet in finale iz opere «Zrinjski» Ivana Zajca ter «Bilečank» Ubalda Vrabca.

Goriško-beneški dnevnik

Začela se je volilna kampanja

V nedeljo sta govorila predstavnika KP in KD

Sestale so se komisije za dodeljevanje prostorov za volilne plakate - Kandidature raznih strank

V nedeljo sta bili v Gorici dve predvolilni zborovanji. V kandidaturi »Modernos« je ob 10.30 govoril Silvino Poletto, pokrajinski tajnik KPI, ki je prikazal volilni program komunistične partije s posebnim poudarkom na problematiki pokrajine. Govornik je napadel Krščansko demokracijo, ki se širokosti in svojih zaslugah za lokalno avtonomijo, medtem ko leži glavo v krivdu, da niso bile ustanovljene samostojne deželne uprave prav na KD. Poletto je poudaril tudi sedanjo ofenzivno industrialcev v pokrajini, ki se kaže v odpuštilih in suspenzijah. Ko je govoril o kmetijskih problemih in o zavrnitvi razpisov za pridobivanje tistim ki jo obdelujejo, je prikazal primer slovenske kolonije družine Jurčič iz Steverjana, ki se celih tri sto let obdeluje zemljo, a se mora še vedno na njej čutiti kot tuje. Nato je obiskovalci predstavil Nereo Battello, najvišji komunistični kandidat v naši pokrajini.

V Verdijevem gledališču pa je zbranim občinskim in pokrajinskim svetovalec Krščanske demokracije govoril minister Tamborini. Omenil je najprej lokalne probleme in seveda hvalil delo svoje stranke, nato pa je polemiziral z raznimi strankami, posebno s komunistično, socialistično in liberalno.

Poudaril je, da je treba v naši pokrajini obnoviti nacionalno budnost in jasno pokazati, da se Krščanska demokracija ne zmenja za slovensko manjšino. Na sedežih strank se pripravljajo propagandne lepeše, ki jih bodo v prihodnjih dneh nalepili na določena mesta. Včeraj in v nedeljo so se v številnih občinah sestale posebne komisije za dodeljevanje teh mest, ki je prisiljen vsak razpoložljivih prostorov. V Steverjanu so predvolilni večerji opoldne, v Sovodnjah pa sinoči. Goriški občinski odbor se ni sestel, a prostori za plakate so že pripravljeni. Medtem ko se v preteklih dneh ureli mesta za nekatere zidovje, so včeraj občinski delavci postavili na Travniku, za Korzu, v Stražicah in drugod lesene table. Take prostore so že uredili tudi v Strandrevu, Sovodnjah in drugod.

Na predvolilni se bo otvorila na goriški sodnji posebni volilni uradi, kjer bodo sprejemali kandidature za senat za goriško volilno okrožje. Razumljivo je, da se bodo nekatere stranke borile za prvo mesto na volilnih uradi. Zaradi tega so nekatere stranke že prišle s pobiranjem podpisov, ki jih je treba najmanj 300. Goriška pokrajina, ki ima okrog 120.000 prebivalcev, bo volila svojega senatorja. Komunistična stranka je kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini. Italijanska socialistična stranka je predlagala za kandidata Vitoria Semola, pokrajinskega tajnika, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

Glavni kandidat za poslanskega zbornico je za sedaj znano le kar se tiče levčarskih strank, krščanske demokracije in liberalcev. Komunisti kandidirajo Franca Raffaela iz Tržica, pokrajinskega tajnika, in kandidata Silvino Poletto, pokrajinski tajnik, in kandidata Eto Comar iz Ronk in Slovenca Franca Komica iz Steverjana, bivšega občinskega svetovalec v tej občini.

SPORT

Avstrija-Italija 3:2 na zasneženem igrišču v Praterju

Italija zapravila zmago zaradi zgrešene taktike

Debutant Petris poleg Firmanija strelca gola in med najboljšimi v reprezentanci - Avstrijci kljub zmagi niso prepričali

STRELCI: v prvem polčasu v 41' Kozlicek (A.); v drugem polčasu v 2' Petris (I.), v 16' Firmani (I.), v 34' Koerner (A.), v 37' Buzek (A.).

AVSTRIJA: Schmidt; Kollmann, Swoboda; Hanappi, Stotz, Koller; Kozlicek, Hof, Buzek, Koerner, Hammerl, Mora; Montouri, Boniperti; Firmani, David, Petris.

SODNIK: Versyp (Belgija). Igrišče pokrito s srirjenim snegom. Med igrar mraz in lahni veter s snegom. Od 15' drugega polčasa poskodoval Hammerl. Koti 9:6 za Italijo (3:5 v prvem polčasu).

DUNAJ, 24. — Italiji se je včeraj v zadnjih minutah igre izmuznila priložnost, da ponovi uspeh iz 1. 1935, ko je v Praterju premagala Avstrijo. Se 16 minut pred koncem tekme je vodila 2:1 in se je zdelo, da ima zmago v žepu, ko so Avstrijci v silnem poletu v treh minutah dosegli dva gola in si zagotovili zmago, v katero skoraj nihče iz množice gledalcev, ki so napolnili zasneženi stadion, ni več upal.

Kje so vzroki za poraz italijanske nogometne reprezentance? Odgovor na to vprašanje ni težak. Predvsem je treba vedeti, da Italijani v tej tekmi niso bili favoriti in da se je perspektiva zmage izkrivila zaradi šele na igrišču v prvi polovici drugega polčasa. Mimo tega je treba upoštevati dejstvo, da je italijanska reprezentanca nastopila takorekč z eksperimentalnim moštvom, v katerem so bili 4 debutanti, nad katerimi je pred tekmojevalcem težko pričakovati odgovornost. Tudi vigravanje reprezentance je bilo preprekato, da bi mogla biti konceptna in taktična, igra so igralci v vseh področjih, kar se je končno pokazalo tudi med tekmo samo z nepotrebnimi defenzivno v celotni polčasu pa stanju 2:1. Končno pa je treba tudi upoštevati, da je bil teren skrajno neprimeren in da je tudi tuji ambijent naredil svoje.

Kljub vsem tem neizpolnim dejstvom, ki so predstavljala za italijansko reprezentanco handicap, pa ni mogoče trditi, da bi Italijani igrali slabo oz. vsaj tako slabo ne, da bi Avstrijci zasluzili zmago zaradi njih superiornosti. Res je sicer, da so bili Avstrijci kot kolektiv boljši, da je bila njihova igra bolj izdelana in bolj povezana, in da so v drugem polčasu igrali z igrami mnogo bolj zgovornimi, da niso opravičili velikih napovedi in da bi neodločen rezultat se najbolj odraževal dejanski vrednosti obeh moštve vsaj v tej tekmi, če ne po absolutnem merilu.

S tem jedrom, toda z nujnimi izpopolnitvami in nujnim delom bi Italiji mogoče s časom, ustvariti dobro reprezentanco.

12-urna avtomobilska dirka v Sebringu

Collins-Hill s Ferrari 3000 pred dvojico Musso-Gendebien

1673 km z rekordno povprečno hitrostjo 138,300 km na uro

SEBRING, 24. — Angloame-riška dvojica Collins - Hill je zmagala včeraj v 12-urni avtomobilski dirki v Sebringu, ki je veljala kot druga dirka za svetovno prvenstvo. Collins in Hill sta vozila z avtom Ferrari 3000. Ista dirkača sta letos 26. junija zmagala tudi v prvi dirki za svetovno prvenstvo v Caracasu.

Collins in Hill sta prevzela vodstvo po 5. uri dirke, ko sta zaradi mehaničnih okvar avtomobilu Aston Martin morala odstopiti favorita Moss in Brooks, in sta odbrala vodstvo neprekinjeno do 12. ure.

Zvečer pa, ko je tako ležal z rokami pod glavo in strmel v rdečkasti plamenček vrh skledice na podstavku v kotu, se je nenadoma zavedel, da živi v mnogem čudnem, skrivnostnem svetu. Tesnoba ga je obšla in mnokrat se je vprašal: »Ali si ti, ki zdaj tu ležiš, zares isti Avani, ki je nekoč našel očetovo čredo v Savi?« Zdelo se mu je, da je namreč, da loči svet, v katerem je zdaj živel, od prejšnjega podobnega prepada, kakršni loči svet sanj od sveta, ko bdiš.

Iz teh sanj si je pomagala tako, da je začel pesniti. Dal Abu Soraka je dal pri poetiki učenemu nalogo, da bi v verzih opevali osebnosti in dogodke, ki so bili za izmaistvo posebno pomembni. Pesnikovali naj bi o Preroku, Aliju, Izmailu, o slavni mučenici in njihovih dejanjih.

ITALIJA: Firmani, David, Petris. STRELCI: v prvem polčasu v 41' Kozlicek (A.); v drugem polčasu v 2' Petris (I.), v 16' Firmani (I.), v 34' Koerner (A.), v 37' Buzek (A.).

Avstrijci so ob vlikanskem bodrenju gledalcev došli krila in že tri minute kasneje prešli v vodstvo. Buzek je sam med sedmimi Italijani v črabi izkrivil napadni poseg Mora, si s silo utrdil pot proti vratom in v teku zatresel mrežo izpred Bugattija, ki mu je stekel naproti.

Besna reakcija Italijanov je ostala brez uspeha. Avstrijci so z zavlečevalno taktiko zadrževali žogo na sredini igrišča in si celo priušili nekoliko akademije na račun Ferraria, ki si je s svojimi dovoljenimi in nedolnimi posegi med igrar napaklo sovratno gledalcev in igralcev.

Recknagel prvi s 135 m Bolkart 139 m s padcem

Bolkart skakal s poskodovalo nogo - Švicar Daescher drugi

OBERTSDORF, 24. — Pred 50.000 gledalci se je včeraj v Obertsdorfu zaključil teden smučarskih poletov, na katerem so sodelovali skakalci deset evropskih držav. Prvo mesto je pri tem postal švicar Helmut Recknagel (Vzh. Nem.), dejanski junak zmagal dneva pa je bil Maks Bolkart, ki je s skokom 139 m izenačil svetovni rekord pokojnega Finca Tauna Luura.

ATLETIKA

Mihalič - balkanski prvak v krosu

ANKARA, 24. — Na balkanskem prvenstvu v krosu je danes v Ankari Jugoslovanci Franjo Mihalič preprežljivo svoj prvo mesto, 10 km dolgo progo je pretekel v času 31:33.6. Drugi je bil Roman Vasilja 31:52.0, tretji Muharem (T) 32:04.2, 4. Greccescu (Rom.) 32:16.6, 5. Vuchev (B) 32:17.3, 6. Mejer (B) 32:39.6 itd.

TENIS

Panajotović in Plečević zmagovalca v dvojicah

ALEKSANDRIJA, 24. — Jugoslovanska teniška dvojica Panajotović in Plečević sta dosegla velik uspeh na mednarodnem prvenstvu Aleksandrije v tenisu z zmago v parov. V finalu sta premagala favorita turinjski M. Kaya (ZDA) in Garrido (Kuba) s 6:4, 2:6, 8:10, 6:1, 6:1. V polfinalu sta jugoslovanski igralca premagala odlični italijanski par Merlo-Pietrangeli.

KOSARKA

Odpoved gostovanja košarkarice na Poljskem

RIM, 24. — Italijanska košarkarska zveza je sporočila, da je morala italijanska ženska kosarkarska reprezentanca zaradi višje sile odpovedati turnejo na Poljsko, kjer bi morala nastopiti 26. marca v Krakovu in 28. marca v Varšavi.

BOKS

Basilio - Sugar Robinson jutri zjutraj v Chicago

CHICAGO, 24. — V sredo zjutraj ob 3. po italijanskem času se bosta v Chicago borila dva boksarja.

Kino na Očučinah

predvaja danes 25. t.m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

KRUH IN SOL

(La ragazza della salina)

EASTMAN COLOR

MARCELLO MASTROIANNI
ISABELLE COREY
JESTER NAEFF
PETER CARSTEN

FRANZ CAP

CINERIZ

Film je bil posnet v Istri — gotovo vas bo zanimal — ogledajte si ga.

VLADIMIR BARTOL

ALAMUT

32.

Toda veliki vezir in izpolni obljube. Nasprotno! Zvabil je Seiduno na sultanov dvor in mu tam nastavljal nevarno past. Toda Alah je čuval svojega izvoljenca. Zavil ga je v plašč noči in ga povedel v Egipt k ondnetnemu kalifu. Tudi tam so se dvignili proti njemu zavistneži. Premagali jih je in se vrnil po dolgem tavanju v svojo domovino. Alah mu je dodelil utrdbo Alamut, da bi začel z nje borbo zoper krivi nauk in končno premagal krivične vlastodržce in samosilnike. Vse njegovo življenje je posuto s čudeži, smrtnimi nevarnostmi in z Alahovo milostjo... Abu Soraka je dejal:

»Ko boste slišali vse te čudovite zgodbe, ki so na videz bolj podobne bajkam kakor resnici, boste v Našem gospodu spoznali pravega in mogočnega preroka.«

In v prihodnjih dneh je začel podrobno pripovedovati preneverjetne dogodke in doživljanja iz življenja vrhovnega poglavarja. Pred očenci se je polagoma dopolnjevala podoba silnega preroka in njihova najgorečnejša želja je bila posle, da bi ga nekoč videli živega in da bi se mogli pred njim iskazati z velikim dejanjem ali z veliko žrtvijo. Zakaj pomniti nekaj v njegovih očeh se jim je zdelo isto, kakor visoko se dvigniti iznad ostalih smrtnikov.

Cez dan se ni Ibn Tahir ničesar več čutil. Bil je bister opazovalec in poslušni učenec. Delal je vse, kar je od njega zahteval trenutek, in zdelo se mu je, da mora vse, kakor je, tudi tako biti.